

عنوان مقاله:

آموزش تاریخ و لزوم استفاده از مکتب تاریخ نگاری «تاریخ مردم»

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش در آموزش تاریخ، دوره 2، شماره 3 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسنده:

خلاصه مقاله:

یکی از ابزارهای مهم هر حکومتی جهت بقا و تثبیت جایگاه سیاسی، اجتماعی خود، نهاد آموزش و پرورش است. نهادی که نقشی مهم و اساسی در پی ریزی چارچوب فکری و شخصیت سازی افراد یک جامعه و نوع نگرشهای فرهنگی و تاریخی و... آنان را برعهده دارد. کتب درسی تاریخ مشخص ترین بخش از دروس نظام آموزش و پرورش است که با مسئله هویت ملی و محلی ارتباط دارد. آگاهی از پیشینه تاریخی سرزمین مادری و میراث گذشتگان از طریق این کتب درسی آموزش تاریخ به دانش آموزان قابل انتقال است اما آن چیزی که مورد جای تامل و بحث این مقاله است بیان مقوله جایگاه هویت ملی و تفکیک میان میهن پرستی یا میهن دوستی در مقابل افراط گرایی یا ناسیونالیسم است. با این پیش فرض، معرفی مکتب تاریخ نگاری تاریخ مردم و موضوع لزوم استفاده از این نوع تاریخ نگاری در کتب درسی آموزش و پرورش در ایران بطور ویژه برای اولین بار در این مقاله بررسی و به عموم صاحب نظران رشته آموزش تاریخ و تاریخ نگاری پیشنهاد داده می شود. ایران برخلاف اکثریت قریب به اتفاق کشورهای دنیا، یک هویت میهنی تاریخ مند دارد. تاریخی که نامنصفانه، گندزدایی شده، گزینشی، دارای پیش فرض های نژادی، به شدت احساسی و عاطفی در شرح تاریخ جنگ ها، و آکنده از کینه و نفرت از انسان هایی است که در خارج از دایره ی «ملت» تعریف شده اند، این مکتب از تاریخ نگاری را مکتب تاریخ نگاری ملی (Nationalist historiography) است و بررسی از بالا به پایین و با اشراف بر حاکمان است و در برابر آن تاریخ نگاری، «تاریخ مردم» (People's history) یا «تاریخ از پایین» (history from below) می باشد. اساس این مکتب، اصالت مردم (مردم محوری) است و مورخ می کوشد تا وقایع تاریخی را از منظر مردم به ویژه طبقه ی کارگر و طبقه ی متوسط ببیند و حوادث و روی دادها را با توجه به تأثیرشان بر زندگی مردم، تحلیل کند، و در قضاوت تاریخی منافع مردم را معیار قرار دهد.

کلمات کلیدی:

آموزش تاریخ، تاریخ، هویت ملی، تاریخ مردم، ناسیونالیسم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1824001>

